

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

04 נובמבר 2020

עת"מ 72951-05-19 המוקד לפליטים ולמהגרים (ע"ר) נ' רשות האוכלוסין וההגירה

אל: המוסד לפליטים ולמהגרים
נחלת בנימין 75 מיקוד 6515417
תל אביב - יפו

טלפון מרכז מידע: 077-2703333 *3852
www.court.gov.il

מכתב מלווה

מצורף בזה מסמך פרוטוקול.

י"ז חשון תשפ"א, 04 נובמבר 2020
תאריך

מזכירות בית המשפט

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 72951-05-19 המוקד לפליטים ולמהגרים (ע"ר) נ' רשות האוכלוסין וההגירה **04 נובמבר 2020**

לפני כבוד השופט אברהם רובין

העותר **המוקד לפליטים ולמהגרים (ע"ר) עמותות 580333094**

נגד

המשיבה **רשות האוכלוסין וההגירה חברות**

נוכחים:
ב"כ העותר עו"ד ענבר בראל ועו"ד ד"ר איילת עוז
ב"כ המשיבה עו"ד מורן בראון
עו"ד שונית שחר נציגת רשות האוכלוסין

פרוטוקול

בית המשפט: אבקש לשאול את ב"כ המשיבה האם במקרה שבו יש שניים שיחסיהם הזוגיים נרקמו בישראל, שניהם הגישו בקשת פליטות, בקשתו של האחד נדחתה. האם זה שבקשתו נדחתה או בן זוגו שבקשתו עדיין תלויה ועומדת רשאים להגיש בקשה לאי הרחקתו מישראל של בן הזוג שבקשתו נדחתה.

ב"כ המשיבה: התשובה היא שבקשה אפשר להגיש אבל בהתאם לנוהל ככל שלא יוכחו נסיבות מיוחדות הבקשה תידחה, סביר שהבקשה תידחה. אני לא אחזור על הרציונל. הבקשה ככל שלא יימצאו בה נימוקים מיוחדים תידחה. לשאלת בית המשפט הבקשה תידון לגופה במובן זה שאם תוגש הבקשה יבחנו האם יש נסיבות מיוחדות או לא ובהתאם לכך יחליטו. לשאלת בית המשפט סעיף 12ג' לא בדיוק מעביר את נטל הגשת הבקשה כיוון שגם בבני זוג שהכירו לפני הגעתם לישראל יצטרכו להגיש בקשה אלא שבני זוג שהכירו לפני הגיעם לישראל בקשתם תיבחן לגופה ובמקרה הזה ייבחן האם הקשר הוא כנה וכו', וככל שיתברר שכך הדבר אז סביר שהבקשה תענה בחיוב, יש גם עניין של לוח זמנים, ז"א כל סעיף 12 נועד לתת שכבת הגנה לבני המשפחה של הפליט המוכר.

בית המשפט: לכאורה לאור ההבהרות שהתקבלו מב"כ המשיבה נכון יותר לבחון את שיקול הדעת של המשיבה במסגרת מקרים קונקרטיים ולא במסגרת עתירה כללית. לאור דברי ב"כ המשיבה לפיהם גם משהכירו בארץ וגם מי שהכירו מחוץ לישראל צריכים להגיש בקשה כדי למנוע את גירושו מהארץ של בן הזוג שבקשתו נדחתה, הרי שאם יש בעיה היא לא בעיה בנוסח הנוהל אלא בעיה שנוגעת לאופן מימוש שיקול הדעת של המשיבה ודומה שעניין זה צריך להיבחן אגב מקרים קונקרטיים.

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 72951-05-19 המוקד לפליטים ולמהגרים (ע"ר) נ' רשות האוכלוסין וההגירה **04 נובמבר 2020**

ב"כ העותר: התיאורים שניתנו לגבי איך הדברים נבחנים ואופי הבחינה זה לא עולה מהפרקטיקה. אסביר. לא סתם הייתה הסתייגות, זה נכון שכולם צריכים להגיש בקשה, השאלה מה קורה בבקשה בין זוגות אי לבין זוגות בי.

ב"כ המשיבה: אני חוזר על דברים שכתבנו בכתב התשובה. יש נוהל שהוא הנחיה מנהלית.

ב"כ העותר: אני שמחה שחברים שלי מצהירים שהם בודקים כל מקרה לגופו.

ב"כ המשיבה: זה לא מה שאמרתי. כשמוגשת בקשה כזו עצם קיומו או קיומו של בן זוג בארץ שמגיש בקשת מקלט ועצם הטענה שיש קשר כנה זה לא הנסיבות המיוחדות אלא צריך להצביע על נסיבות מיוחדות מעב ר לכך. המשיבה בודקת את כנות הקשר אבל לא בשלב הראשון, היא בודקת האם יש נסיבות שצריכות למנוע את הרחקת הבן זוג.
אני מדגיש שלשיטתנו ולפי המדיניות של המשיבה קשר זוגי שנוצר בארץ לכשעצמו לא מהווה נסיבה מיוחדת גם אם מדובר בקשר כנה.

ב"כ העותר: גם עכשיו חברי אומר יוגשו בקשות והמשיבה תבדוק אם הם הכירו בישראל ומבחינתם זהו פה מסתיימת הבחינה. ולכן אני מנסה להסביר איך הגענו לכך שהגשנו עתירה כזו. המציאות היא ואני בטוחה שתהיה הסכמה מהצד השני, שברגע שהוגשה בקשה ובני הזוג הכירו בישראל, הבקשה שלהם תידחה. הנסיבות המיוחדות האלה לא נבחנו אצל המשיבה אלא רק אם הגישו הליכים משפטיים, ולכן הופתעתי שחברי אומר שהם בוחנים נסיבות מיוחדות. המדיניות של המשיבה מגובה בנוהל, ולכן אנחנו תוקפים את הנוהל שיוצאת ממנו פרקטיקה מאוד בעייתית והיא אומרת שברגע שאנשים הכירו בישראל פה מסתיימת הבחינה.
בית המשפט רואה נכון את השאלה במחלוקת מה בעצם המשקל של השיקול הזה בין המקרים. המצב הוא שיקול מכריע ומוחלט וחברי ריכך ואמר מכריע אבל לא מחליט. אנחנו רוצים לציין מהי האוכלוסייה, מדובר באוכלוסייה מוחלשת, אם בית המשפט לא יבחן את העמדה של השיקול הזה ברוב השיקולים יתכן והרוב המוחלט של האנשים שיגורשו, להעלות את זה בבית משפט זה קצה הקרחון. מדובר באוכלוסייה מוחלשת. אין חולק שהשאלה האם הכירו בארץ או לא היא שיקול רלוונטי בין יתר השיקולים. המטרה שלנו שהשיקול הזה צריך להיות אחד ממניין השיקולים ולא יתכן שהנוהל מגדיר אותו עיקרי. רק בשביל שמישהו יואיל לבחון את הנסיבות המיוחדות שלו נדרשו להגיש הליכים משפטיים.

בית המשפט: לאור דברי ב"כ המשיבה היום – הנסיבות המיוחדות יישקלו ולא יצטרכו הליך משפטי.

ב"כ העותר: העמדה העקבית של המשיבה גם בתגובה עכשיו וגם בתגובות האחרות ואף פעם לא הייתה הכרעה עקרונית.

ב"כ המשיבה: אני לא ראיתי פס"ד בעליון שאומר שהמדיניות שלנו בנושא הזה לא מתקבלת על הדעת אלא להיפך. אנחנו בהחלט חושבים שהנטל הוא על הפונה ועל מבקש המקלט שמבקש להישאר בישראל לאחר שבקשתו נדחתה, עליו להצביע על נסיבות מיוחדות, וזה לא נטל מוגבר כי הוא צריך להראות משהו קיים כמו שקיימת בעיה במדינה שממנו הוא בא ממנה ויש סכנה לו ולמשפחה שלו. התזה שאומרת שאנחנו "מעיפים" על הסף זה לא נכון בכלל.

בית המשפט: לנוכח הצהרת ב"כ המשיבה דלעיל, הוברר שהמחלוקת העיקרית בין הצדדים היא בשאלה האם נדרשות נסיבות מיוחדות כדי לאשר את אי הרחקתו של בן הזוג מהארץ ומהן אותן נסיבות מיוחדות. במצב דברים זה נראה כי הנושא אינו מתאים להכרעה בעתירה כוללנית ועקרונית מהסוג שלפניי אלא יש לבחון את הדברים אגב החלטות קונקרטיות שתקבל המשיבה בעניינם של אלו שיפנו אליה. לכן, מוצע לעותר להסכים למחיקת העתירה תוך שמירת זכויותיו לטוען את כל טענותיו במסגרת בקשות קונקרטיות שיוגשו למשיבה. ויודגש שמורה לעותר הזכות לטעון גם טענות עקרוניות כגון הטענה שלפיה אין לדרוש נסיבות מיוחדות כתנאי לאי נקיטת הליכי הרחקה כנגד בן הזוג.

ב"כ העותר: לאור הערות בית המשפט ולאור הצהרת ב"כ המשיבה דלעיל לפיה ככל שיטענו נסיבות מיוחדות אזי היא תבחן האם הן מצדיקות אי הרחקה ותוך שמירת זכותנו לטעון כל טענה בבקשו פרטניות שיוגשו, נסכים למחיקת העתירה.

ב"כ המשיבה: בהמלצת בית המשפט לא אעמוד על הוצאות.

פסק דין

רשמתי לפניי את הצהרת ב"כ המשיבה לעיל בפרוטוקול.

על יסוד הצהרה זו ותוך שמירת זכויותיו של העותר לטעון כל טענה במסגרת בקשות פרטניות שיוגשו, אני מורה על מחיקת העתירה.

אין צו להוצאות.

האגרה תוחזר לפי התקנות.

ניתן והודע היום י"ז חשוון תשפ"א, 04/11/2020 במעמד הנוכחים.

אברהם רובין, שופט

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 72951-05-19 המוקד לפליטים ולמהגרים (ע"ר) נ' רשות האוכלוסין וההגירה **04 נובמבר 2020**

הוקלד על ידי נורית קוטלר 1